

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasdobs petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitólír sora 25 kr.
Bélyegdíj milder hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A kulai sikkasztások áldozata.

Zombor, 1894. március 5.

A tényállás röviden az, hogy Radimeczky Ferenc volt topolyai jegyző e hó 3-án este, a zimony-budapesti vonaton, Topolya és Szabadka között agyonlőtte magát.

Más esetben megelégedtünk volna azzal, hogy a tény röviden a hírek rovatában regisztráljuk; hisz annyira megszokott dolog az újságban öngyilkosságról olvasni! Jelen esetben, sajnálatunkra, nem tehetjük s bár tudjuk, hogy az öngyilkos köztisztviselő álló rokonságának s a családnak mily fájdalmasan esik a seb nyilvános feltárása, hirlapírói kötelességünk az egész dolgot a maga meztelenségében megírni. Nem áll ugyan az eset páratlanul, hiszen, hogy sikkasztók és csalók agyonlővik magukat, hogy vannak emberek, akik a társadalomban a legelismertebb szerepet játsszák, fényűző háztartásukért s egyáltalán anyagi helyzetükért irigylés tárgyai s utóbb kisért, hogy egész létük és lényük szenny, — erre a modern bűnkrónikákban számos eset van; Radimeczky esete gyakorlatosság dolgában azért áll előkelő helyen, mert olyan szervezett bűnbanda vezére volt, mely a legvakmerőbb módon üzte nagy mértékben az állam és a szegény emberek fosztogatását. Bünszüvetség volt ez, melynek hivatalnok tagjai a hatóság tekintélyével fedezték a Radimeczky vezérlete alatt kigondolt bűnös cselekedeteket.

A kulai adóhivatali sikkasztás volt az okozója annak a pisztolylövésnek, amely társadalmilag mindenütt elismert s vagyoni tekintetben a legrendezettebb viszonyok közt levőnek hitt jegyző életét kioltotta. Ha egy véletlen napfényre nem deríti a kulai adóhivatal szennyését, talán még évekig lophatta a bűnbanda az egyesek és az állam ezreit.

Hogy miként üzték a gonosz tetteket? Egyszerűen. Pl. kapott Radimeczky vagy büntőrsé N. W.-től egy bizonyos összeget, hogy fizesse le adóját; Radimeczky vagy büntőrsé az összegből a felét zsebre dugta, adott valamit a szövetséges adóhivatali tisztviselőnek, ki kiállította a teljes összegről a nyugtát, amivel megbizójának elszámolt.

Értesüléseink szerint ily uton Radimeczky és szövetségesei terhére mintegy 30,000 frtnak elkezelt van eddig beigazolva. Mennyit fog a vizsgálat még felderíteni s hová fognak annak számai vezetni, azt csak a jövő fogja felderíteni.

Az öngyilkosság híre mélyen megrendítette megyénk közönségét, nem az öngyilkosság miatt, mert Radimeczky előtt már csak a fegyház, vagy a halál állott, — hanem azért, mert az a pisztolylövés igazolta azokat a híreket, melyek egy-néhány nap óta a kulai bűnbanda viselt dolgaival büzhödté tették a levegőt.

A közvélemény pedig egyet kíván, követel, hulljon le teljes mértékben a lepel a kulai bűnbanda viselt dolgairól, vegyék méltó büntetésüket mindazok, akik azt megérdemlik.

Megyénk testéből még idejekorán tüzes vassal ki kell irtani a fekélyeket.

Szabadelví nagygyűlés. A főpapok és egy pár mágnás nagyszabású négyülést rendezett régebben az ország fővárosában. Célja volt: demonstrálni a kormány egyházpolitikája ellen. Nem akarunk binni néhány lap abbéli állításának, hogy azon a „népet“ csak a püspökök és a gazdag mágnások ispánjai, tisztartói, lekötelezett kisbérleti stb. képezték, de azért még se hittük el a gyűlésen hangoztatott azon kijelentéseket se, hogy „íme az egész nemzet kath. népe itt áll és itt az egész nemzet kath. népe tüntetve jelenti ki, hogy neki a kormány egyházpolitikája nem kell!“ Nem hittük el és aligba akadt ember az országban, aki elhitte volna. Már most azok a katolikusok, akik nem akarták, hogy az a négyülés az ő nevükben is tiltakozzék; azok, akik igazán szabadelví gondolkozású polgárai a hazának s akik — s ezt már el kell hinnünk és el kell hinnie minden belátásra képes embernek — tehát akik a nemzet tulajdoni zömét képezik, katolikusok és nem katolikusok, kormánypartiak és nem kormánypartiak, de midanyian a hamisítatlan szabadelví hívei, — azok megakarták mutatni a katolikus nagygyűlés rendezőinek, hogy bizony csak a legerőteljesebb fantáziával lehet azt elképzelni, de elbitetni semmi szín alatt, hogy a nemzet kath. hívei az ő teljességükben ellenzik a kormány egyházpolitikáját és megakarták mutatni, hogy a liberális gondolkozású kath. hívek tulajdoni része s ezen kívül is vallás-, sőt pártállásra való tekintet nélkül a nemzet zöme helyesli és kívánja azok megvalósítását. Evégből gyűlt össze — mint már tudjuk — vasárnap a szabadelví nagygyűlés Budapestben, a melyen vármegyénk polgárai is képviselve voltak. És ez a nagygyűlés egyrészt a maga igazi értékére redukálta a kath. nagygyűlés jelentőségét, másrészt pedig tüntető őszinte örömkifejezése a szabadelví egyházpolitiká hűveinek. Nem kívánunk hővebben foglalkozni ez ügygyel, a ma érkező napilapok adataiból meritheti tanulságát ezekre nézve mindenki.

Nemtelen fegyverek.

—E— Wekerle Sándornak nagyon sok elensége van a főrangú világban. Ami magában véve nem nagy baj: viel Feind, viel Ehr! Persze.

Alacsony állásból küzdötte fel magát az ország kormányzatának élére. Páratlan genitálissal ugyan, melyet bámulatra méltó lángeszű itélőképesség s ritka személyes tulajdonságok is támogattak; de hát botrányos gyorsasággal s anélkül, hogy legalább csak egy picike kis „vontette volna ajánlatosabbá előttük polgári hangzása nevét ama magas polcon, melyet eddig az arisztokracia s az ő nemesség tartott a maga kizárólagos dominiumának. De hiszen nem közönséges gyönyörűség töltheti is el a főrangú sziveket, midőn leibjournaljuk, a bécsi „Vaterland“, nagy gunyos tüntetéssel „doktor“-ozza őt s ennek mind méltóbbá emelkedő kenyeres pajtása, a hajdani demokrata, Deák-párti közlöny a „Pesti Napló“ parvenunek nevezte.

Mint azonban mondtuk, ez nem nagy baj. Wekerle amiatt hosszú életű lehet s nagy tehetőségeivel nagy szolgálatakat tehet hazájának. Nagyobb baj az, hogy e főrangú világot irányadó politikusi és közlönvei az egyszerű demokrata származású kitünőség iránti kicsinyeskedő irigy gyűlölködés elárulásán kívül, még sulyosabban is kompromittálják. S ezt annál is inkább sajnáljuk, mert a tény csak árthat minden tekintetben a nemzet széles rétegei előtt annak az arisztokraciának, mely a haza ügyei iránt a multban fontos szolgálatakat teljesített s mely — még a maga díze és érdekei tekintetében is — a jövőben is nemes és hasznos ténykedésre van hivatva.

A főrangú világ e sulyos kompromittálása alatt értjük amaz odiosus besugásokat a trón és dinasztia körül, mely besugások Wekerlét mint az 1794-iki francia rémuralom „ni dieux ni maitre“ istentagadó és tekintély-romboló elvének magyar uttörőjeül akarják feltüntetni — s mely besugások szöcsöve épen a fönt tisztelt két lap: az osztrák „Vaterland“ s a magyar „Pesti Napló“.

Hogy a magyar szélsőbal legnagyobb része Wekerle kormányának egyházügyi javaslatai mellett csoportosul, az bizonyítja a javaslatok szabadelvítségét, de semmiesetre sem azt, mintha a Wekerle-kormány a szélsőbal közjogi törekvéseinek barátja lenne. A szélsőbal szavazataira semmi szükség, s ha mégis a kormányjavaslatokra adja.

S hogy a kötelező polgári házassággal kapcsolatban istentagadó radikalizmussal, forradalomra törekvéssel is vádolják, az is csak olyan bomba, mint amilyent a magyar képviselőház folyosóján találtak: szemre félelmes, de belsejét vizsgálva,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Egy kis levélke . . .

Egy kis levélke hozta hírül,
Hogy Lenke többé nem szeret,
Kézét egy földesúr meglérte —
Enyém tehát már nem lehet.
Im füstbe ment a sok remény,
Arcképét tűzbe dobtam én.

De szívem azért nem epesztém,
Akad talán egy más leány,
Ki szebb is, jobb is, mint a Lenke
És többet gondol majd reám.
Reám, boldogtalan, szegény! . . .
Arcképét tűzbe dobtam én.

Halcány vagyok, szemem sugára
Oly megtörött és fénytelen,
Majd ismét lázban ég az arcom —
Az égre hát, mi lett velem?
Mi lett belőlem, kérdelem én,
Im füstbe ment a sok remény!

M—i János.

Színház.

Kornevillei harangok.

Csütörtök, március 1-én.

A klasszikus zenéjű operetének különös érdeket kölcsönözött az, hogy közönségünknek az idén is alkalma volt végre tenorénekest hallani. Nagy Imre, a szegedi

szintársulat tagja, kellemes tenorhanggal rendelkezik s ha a jövő szezonban itt látnók, örömtűnkre szolgál. Polgár Gáspár apója bár igyekezett volt alakítva, nem felelt meg az előadó temperamentumának. E szerep a jelenlegi szintársulat tagjai közül csak Hegedűsnek való. Szép ambíció az, ha az igazgató a legkülönbözőbb nagy szerepeket maga akarja eljátszani, de ez sokszor a darab rovására van. Sárközy (Henry) nem volt rendelkezésre. Szerpolette (Iványi) kedvesen játszott. A darab zenéjét megnyirbálták, a mennyiben kihagyták a bírónak egy tréfás dalát és Henry meg German gyönyörű kettősét, — a mit helytelenül tettek. Hegedűs (a bíró) kedvetlenül játszott.

Pepita.

Szombat, március 3.

Hegyi Béla operetteje.

Azon operettek között, a melyeket magyar ember csinált, a Pepita a legjobbak közé tartozik; a mivel természetesen nem mondjuk azt, hogy a Pepita magyar operette lenne, mert hiszen a zenéjében ép annyi a magyar zamat, mint akár melyik francia vagy német zeneszerző műveiben van. De hát mégis magyar ember munkája és ezt mindenesetre ki kell emelnünk és hozzá még igen jó munkája. Sok igen kedves, könnyed ének-száma van, a melyek kellemesen csengnek az ember fülén át a szívbe, lélekbe.

Pepita, „a spanyol királyné öfelsége személye körüli szobalány“ szerepében Iványi Mariska játszott és énekelt azzal a biztossággal és könnyűséggel, a melyet töle már megszoktunk és emellett azzal a szép sikerrel is, amelyet tőle szintén megszoktunk. Hegedűs udvarmestere jó operette-alak volt, olyan karriakatura, a milyen csak lehet egy udvarmester az operettekben.

A hidalgó Don Gáspár szerepe teljesen a Polgár Károly tehetőségének megfelelő szerep volt. Csak énekelnie ne kellett volna a mi Don Gáspárunknak! Ezt különben — ugy emlékszünk — megmondtuk már a Polgár egyéb operetteszerepeinél is. A kuplák, a hol nem annyira a zenei hang, mint inkább a szó a lényeg, sikerültek. A mikor a párbajnál halált tettetve elesik,

valamivel több diszkrétciót kellett volna tanusítania, mert egyik mozdulata olyan volt, hogy azt csak a cirkusz-bobócnál nem szokta kifogásolni az ember. Azt mondja egy alkalommal Don Gáspár, hogy az ezerhatszáz és egy néhánnyadik évi gyermekkiállításán joltáplátsága elismerésül érmet nyert; 1600-as év és a Don Gáspár monoklin fixirozza a spanyol hölgyeket! Egyéb anachronizmus hiányában ez a csekélység is egy kissé föltűnő volt.

Lányi Szidi Beatrix-jának is az volt a hibája, hogy énekelnie kellett s annál nagyobb a hiba, mert a legszebb énekszámokat épen neki kellett énekelnie. De hát a Lányi Szidi erről nem tehet, ez mindenesetre az operetteszerző hibája, minek irt zenét és hozzá minek irt olyan szép zenét! Vagy talán mással kellett volna énekelletni ezt a szerepet? Persze, persze, de mivel? Lányi Szidi nem tehet róla, hogy nincsen hangja és hogy néha hang nélkül is hamisan énekel. Szóval Lányi Szidi nem operette énekes, csak „műkedvelő“ ezen a téren.

Sárközy Don Fredrőja . . . No itt meg tenorista kellett volna. Szegény Sárközy baritonja kűzdött a magasban és leszállt a helyett, hogy az eredeti magasabb hanggal kísérletet tett volna; a hol a hangjának megfelelő körben mozgott, ott megállta a helyét, még pedig elég szépen.

Havasi Szidi csinos királyné volt, jól játszott s neki már nem igen kellett énekelnie.

Lelenc.

Vasárnap, március 4.

A „Lelenc“ Szigligeti Edének egy pályanyertes népsziműve 4 felvonásban. Az a körülmény, hogy Szigligeti irta, már maga vonzza a közönséget, az pedig, hogy pályadíjat nyert vele, eléggé bizonyítja, hogy ez a darab is egyik örökbecsű gyöngye a Szigligeti színi-irodalmi munkásságának. Nem a legjobb darabja a nagy-névi írónak, jobbat is irt, de az kétségtelen, hogy ez a darab azért méltán foglalja el a helyet a legjobbak mellett.

Az előadást, a sikerült előadások közé kell soroz-

csak — fűrészpörrel telt — ki tudja, ez is mily célzatu és provenienciájú?!

Nem féltjük Wekerlét e vádaktól a trón előtt sem, de a nemzet előtt sem, mely őt óriási többségében vezéreül vallja s lelkesedéssel követi. Programja a nemzet javát, a nemzet erősödését s jövője biztosítását akarja s azt tudja ő is, hogy ehhez nem az Isten detronizálása, de — segédelme szükséges.

A gyulafalvai telepések ügye.

Egy fővárosi lap a zombori kincstári ügyész, Janovits Gyula ellen valóságos hajszát indított. Hogy a támadó közleményeknek ki a szerzője, bizonyosan tudni nem lehet, de a legnagyobb valószínűség szerint Káldor Gyula joghallgató írta azokat. Csak csodálkozunk azon, hogy akadt fővárosi lap, mely anélkül, hogy a valóról meggyőződött volna, vaktában beleugrott a „történelem” ily módon való csinálásába. Mi, bács megyeiék jól ismerjük Janovits ügyész urat, jól ismerjük továbbá a gyulafalvaiakat, tudjuk azt is, minő nagy érdemei vannak az ügyész urnak a telepés község megerősödése körül, tudjuk mennyit fáradt, hogy a telepítvényből önálló nagy község legyen — ami valószínűleg nemsokára meg is lesz — ismerjük azt az erélyt is, melylyel a telepések érdekeit megóvta s a melylyel a derüre-borura megpróbált dohánycsempészetet megakadályozta s az izgága ámitó elemeknek — melylyel a telep békéjét veszélyeztetették — a körmére koppintott.

Ezért a szigorú, de korrekt eljárásáért indították ellene a hajszát, melytől neki ugyan nincs oka félni, csak az a sajnálatos, hogy a fővárosi lap hírei nyomán csuda dolgokat olvas az ország Janovits ügyész ur viselt dolgairól, melyekből egy árva szó sem igaz.

Az, amiért bizonyos egyének részéről ellene a legnagyobb elkeseredés mutatkozik, — az Janovits ur legnagyobb érdeme.

A telepítés célja az volt, hogy a Kernyaja mellett levő kincstári birtokon egy életerős magyar község keletkezzen. Ezért a kincstár szigorú feltételül tűzte ki azt, hogy a telepéseknek átadott földekért járó váltásösszeg lefizetéséig — addig tehát, amíg az egész terület a kincstár tulajdona marad — idegen s a magyarság teljes megerősödését gátló elemeknek oda való letelepítése szigorúan tilos. Ha e feltétel nem tűzött ki, Gyulafalva, tekintve gazdag németesség által körüvezett s egyéb befolyásoknak kitett helyzetét, ma már aligha lenne a magyarság anyagi megerősödésének útján.

Nos tehát, Janovits ügyész a kincstárnak ezen feltételül iparkodott a saját hatáskörében pontosan és lelkiismeretesen végrehajtani.

Az e közben tanusított kötelességszerű erély az, ami bizonyos izgága s félrevezetett elemeknek a legjobban fájt, — pedig ez az, ami az ügyész ur legnagyobb érdeme.

Természetes, hogy a gyulafalvaiak könnyelmű részének — akik a legnagyobb mértékben iparkodtak a kincstár a dohánycsempészet által megkérőszítani (s így sokaktól a dohányültetési engedély is meg lett vonva) — nem volt inyére az, hogy a kincstár a több évi hátralékos váltás-

összeget per útján volt kénytelen rajtuk behajtani. Hogy itt Janovits ur csak kötelességét teljesítette, az kétséget sem szenved, az pedig, hogy Janovits ur azért perelt, hogy ezért busás perköltségeket szerezhesen, ugy áll, miszerint a perköltségekből az ügyész urnak egy krajcár sem jut, mert azok a kincstári, sőt ha az ügyész késedelmes a perlésben, kiméletlenül megbírságotlatik.

A legtetszetősebben hangzik az a vád, hogy az ügyész ur megakadályozta azt, miszerint Gyulafalva kölcönt vegyen fel s ezzel kifizetvén az államnak járó váltásösszeget, a telepések tulajdonosai is legyenek a nekik birtokba adott földrészeteknek. Persze arról, hogy az ügyész urnak hogyan áll módjában ezt megakadályozni, arról hallgatnak; hiszen, ha a dolog erre megérte, akkor a kincstár hivatalból nyújt segédkezet a telepések tulajdonjogi viszonyainak rendezéséhez s a kincstári ügyésznek ezt megakadályozni nincs hatalmában.

A tény az, hogy míg a telep egyénenként teleggényezve nincs s míg a telepváltsági szerződések megkötve nincsenek, addig kölcönt felvételről alig lehet szó. Hogy pedig Janovits ügyész ur maga az, aki e célra minden lehetőt megtesz a maga hatáskörében, bizonyítja az, hogy ő indította meg a teleggényezésre vonatkozó munkálatokat s kért is e célból hatósági intézkedést, még pedig már 1891-ben.

Nem akarjuk mi itt Janovits urnak védelmét megírni, — arra nincs szükség — csak némileg meg akartuk világitani azon eljárást, amelylyel a Káldor Gyula által vezetett elemek az ügyész urat a közönség előtt kompromittálni akarták. Ez azonban nekik a legkevésbé sem sikerült.

Szenzációs öngyilkosság.

— Külön tudósítás. —

Megyénkben s valószínűleg mindenütt, a hová csak eljutott a híre, nem beszélnek másról, mint a szerencsétlen, tragikus véget ért Radimeczky Ferenc, volt topolyai jegyző esetéről. Mikor e sorok napvilágot látnak, az öngyilkosnak földi maradványait már elhelyezték örök nyugalomra. A család tagjai bizonyára reá borultak arra a hideg testre s keserves zokogásban igyekeztek súlyos fájdalmukat enyhíteni; a szerető feleség, a gyermekek, csókkal búcsúztak el az öktől a néma ajaktól, a melyek olyan őszinte szeretettel áthatottan szóltak meg mindig az ő körülben. Siratják az apát, siratják a férjet, a rokont, de mindegyikük siratja egyszersmind önmagát is, azért a meg nem érdemelt szegényért, a melyet az előttük olyan drága halott nekik okozott.

És megjelent a temetésen bizonyára egyptár régi jó barát és tán ismerős is. Ezek is hullatták talán könnyűket? Igen, mert részvétet kell mindenkinek éreznie. Ha valaki becsülettel megöszül s tisztességesen betöltve földi hivatását, elkötözik az élők sorából, azt megsiradjuk. Mennyivel inkább sajnálunk kell azt, a ki bünterhel lélekkel, szegénytelen emléket hagyva maga után, hal meg. Szánni kell az ilyen embereket, mert nemcsak testük kötözött el, hanem a jellem emléke gyalázatos színbem maradt az utódokra örökségül s a lélek jóssága is megsemmisült Isten és ember előtt.

Nagyok a bűnök, a melyek Radimeczkyt a halálba kergettek. Mégis legalább szánalmat kell irányában épen a fenti szempontból éreztünk.

Lapunk más helyén elmondottuk általánosságban erről az esetről a véleményünket. E sorokban az a célunk, hogy értezteléseinkben híven, a közönséget megismertessük a tragikus halál legközelebbi okaival és körülményeivel.

Lapunk olvasó közönsége ismeri azt a többrendbeli sikkasztást, a mely a kulai kir. adóhivatalnál fordult elő. Ismeretes az is, hogy három adótszert elfogtak, akik

hogy színészi temperamentumoknak megfelelő szerepet játszottak. Hegedűsnek meg kellene maradnia az e fajta drámai szerepek mellett, viszont Polgár lássuk csak inkább komikus szerepekben. Nem kellene egyiknek sem ott hagnia azt a talajt, a melyen igazán otthoniasak. A többiek közül érzéssel és jól játszott Kishonti a Péter komorok szerepében; Morvay (Sintei Jenő) kissé hideg volt s nem tudta főleg az utolsó felvonásban érvényre juttatni sem hangjával, sem arckifejezésével lelkenek mardosó érzelmeit; igaz, hogy nem szabad magát elragadtatnia, nehogy a jelenlevők megtudják épen azt, amit titkolni akar, de azért annyira közönyösnek nem szabad lenni, hogy a közönség ne vegyen észre semmi megnabást s még az arckifejezésben se azt a lelki kint, melyet az örvád okoz. Pedig ez nagyon fontos momentum! Hisz ebben van a költői igazságszolgáltatás! Megtörve kell kegyelemért könyörögnie az előtt, a kit egykor eltaszított magától. Morvay azonban hideg, közönyös bíró volt; pedig mibelyt felismeri a vádlottat, ő már nem maradhat közönyös bíró, a minnek illusztrálására nem volt elég az „áb”, s a természetességtől nagyon távol álló meglepetés és támoalgás; még Julcsanak hosszu (Medgyaszai által valóban igen sikertelen előadott) korholó, mondhatni vádbeszébe sem volt képes Morvay közönyét elosztlatni.

Sárközi nem volt annyira nyers, mint egyébkor. Timár is megálta helyét.

Heti műsor: Kedden „Ó-budai ruhafestő és ikertestvére”, újdonság, itt először. Szerdán „Nap és hold”, operette. Csütörtökön „Haramiák”, Schiller remek műve. Pénteken K. Iványi M. jutalomjátéka bérletszínházban.

Ez uton is felhívjuk közönségünk figyelmét kedvelt primadonnánk jutalomjátékára. Sok élvezetes estét szerzett a közönségnek, méltányos dolog tehát, hogy most a közönség tömeges megjelenésével szeressen neki — egyet.

jelenleg is vizsgálati fogságban vannak. Ezekre menő sikkasztásról van szó. Ezzel a sikkasztással került a legutóbbi napokban összefüggésbe Radimeczky neve. Egy pár nap előtt ugyan az a hír terjedt el, hogy Radimeczky szoros összeköttetésben állott azokkal az adóhivatalnokokkal, sőt mi több, azt is hallottuk, hogy állítólag ő lett volna azon sikkasztások legtöbbikének értelmi szerzője. Ugyanezok a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság arról is értesült, hogy Topolyán nem a legrendesebben kezelik az adóügyet.

Mindez fámának, kőszá hírek tűnt fel. Hogy azonban nem volt légből kapott dolog, azt már azon körülmény is bizonyítja, hogy Radimeczky a mult héten folytonos izgatottságban élt, ugy, hogy környezői feltették az öngyilkosságot. Szárnyra kapott a hír, ő nem tagadhatta maga előtt a bűnösöget s megszólalt benne a lelkiismeret. Környezői is sejtették a veszélyt, sőt rokonainak is tudomására jutott. Összegyűltek pénteken Radimeczky házában Topolyán tanácskozásra s maguk is bizonyára nem a legkellemesebben voltak meglepetve a bűnös jegyző önbemérésétől. A helyzet valóságos volt, a bűnök nagyok. S ott állott előttük egy még csak pár nap előtt is közkedveltségben és köztiszteltetben részesült férfi, — megtörtlen lelke bűneitől.

Mig azonban a rokonok szánalommal és részvétellel tanácskoztak, addig két helyről is megtették az igazság kiderítésére szolgáló intézkedések. A főispán utasította a járási főszolgabíró a legszigorúbb vizsgálat megejtésére, Danczer pénzügyigazgató pedig a vizsgálattal Szűcs titkár bízta meg. Szűcs pénteken az esti vonattal elindult Topolyára, hogy az ottani rendetlen híresztelt adókezelést megvizsgálja. Szűcs titkár megérkezése előtt már a főszolgabíró az egyes megkérőszült feleket kihallgatásra beidézte, ez és Szűcs megérkezése Radimeczkyt a legnagyobb izgatottságra hozta, mely Szűcsnek azonnal feltűnt. Általában gyanus magaviseletével azt a benyomást tette ő reá nézve is, mintha már teljesen leszámolt volna az élettel. Ugy hogy Szűcs titkár minden percben el volt reá készülve, hogy Radimeczky előránt egy revolvert s agyon lövi magát.

A vizsgálat az egész délelőttöt, sőt a délután egy részét is igénybe vette.

Az eredmény, — a lehető legszomorúbb s Radimeczky bűnének eklatáns bizonyítéka.

A tovább folytatandó vizsgálat sikerének érdekében nem tudhattuk meg az eddig felderített hiányokat részletesen. De azért annyit előre is jelezhetünk, hogy nem mindennapi lehet, az eddigié után itélve, az az összeg, a melylyel Radimeczky bűnös keze az államot s embertársait lelketlenül megkérőszította.

Szűcs titkár, az aránylag rövid ideig tartott vizsgálat alatt a következőket konstatálta:

Az adókezelés a lehető legrendetlenebb; de nem a naplók rendetlen vezetésében van a baj; ez is baj, de csak fegyelmi vétéség. Az a baj, hogy nagy összeg pénzek tűntek el.

Lapunk más helyén említettünk már egy esetet. Itt, mint a Szűcs titkár által észlelt bűnös manipulációt, egy másik esetet említettünk fel.

A topolyai határban több cservenkai embernek van birtoka. Ezekre az adót egyenesen a kulai adóhivatalnak kellett volna kivetni s beszélni. Radimeczky azonban kivetette Topolyán az adót, be is szedte, de a pénz eltűnt. Ez a száraz tényállítás! Hogy mennyire rüg ez az összeg s hogy általában a Szűcs titkár által észlelt hiány mekkora, azt nem tudjuk még positive.

Ha most megmondjuk azt, hogy a tulajdonképeni, az ügy fontossága által megkívánt hosszas és beható vizsgálat csak ez után fog következni, igazán tartanunk kell attól, hogy, ha nem is olyan nagy, mint a hogy beszélük, hanem bizonyára nagy summa tűnt el.

Radimeczky bűnösége kétségtelen s bűne nem is mindennapi. Ki tudja mit fog a vizsgálat még kideríteni, ki tudja hány szegény ember keservesen lefizetett adója tűnt el kezei alatt.

Szűcs titkár a vizsgálatot befejezván, jegyzőkönyvet vett fel s az esti vonattal hazafelé indult. Radimeczkyt többé nem látta, csak az esti vonatról kint az állomáson, a hová ez két színtelen elutazó rokonát kikísérte. A vonat a rendes időben elindult s egyhangú zakatolással haladt Szabadka felé. Senki sem sejtette az utasok közül, hogy egyik kupében egy magával meghasonlott bűnös ember is utazik velük Szabadka felé. Igen, Radimeczky is utazott Szabadka felé s ez volt az utolsó útja! Titkon váltott ugyan magának jegyet s a mikor már elbucsuzott rokonaitól, észrevétlenül felszállt egy másik kupéba. Ott szorongatva akkor már a zsebében a fegyvert, a mely az életlét és a börtöntől megmentette, de emléket a szegénytől nem.

Egy utas előadása szerint a vonat rendes menetben haladt állomásról állomásra. Egyszerre azonban Verusics megállóhely előtt a nyílt pályán megállott. Az egyik kupében lövés történt el, ez okozta a megállást. Persze csak az ugyanazon kupében ülők hallották a lövést s ők is adtak a vészjelzővel jelt a megállásra. A vonat megállott, bementek a kupéba s ott találták Radimeczkyt halva. A vonat személyzete látván azt, hogy a lövés rogtóni halált idézett elő, tovább vitték a hullát a vonaton egész Szabadkáig. Szabadkán az állomásfőnök még az éjjel elvitette a szabadkai halottas kamrába.

Vasárnap reggel villámgyorsan terjedt el ennek a szenzációs öngyilkosságnak a híre. Egymást kérdezték az emberek; egyik sem akart a másiknak hinni, amíg végre a való meggyőződött mindenkit.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni azt, hogy Topolyán a nép között nagy az elkeseredettség a volt jegyző ellen; még a halála sem fojtotta el a nép ajkán az átkozódó szót. Csak fokozza az izgalmat az, hogy tegnapelőtt Márton Imre topolyai földadó-nyilvántartót ugyanezen tgyből kifolyólag a főszolgabíró letartóztatta és az ottani kir. járásbírósnak átadta.

Még csak röviden azt akarjuk megemlíteni, hogy az öngyilkosnak holtestét tegnap délelőtt temették el Szabadkán a bajai sírkertbe.

Ezzel elmondottunk mindent, amit eddig megtudtunk s ugy mondtuk el, ahogy hallottuk. Egyelőre, amíg a vizsgálat tart, többet megtudni — azt hisszük — alig lehet. Bármint álljon is az ügy, az az egy bizonyos, hogy Radimeczky kriminaliter bűnösnek deklarálódó. Sajnálattal és szánalommal jelentjük ezt ki s mint minden ilyen gyászos tragédia alkalmával, ugy most is sajnálattal tettünk eleget jelen tárgyilagossorok által hírlapirói kötelességünknek.

Sándor H
megyénk főispán
sülvén Radimecz
polyára utazott,
tekintetben szük
pontos keresztül

Hírek az
Róbert ternerini a
hivatalától saját
Kirschbaum Lajos

Drakulits
megemlékeztünk
városunk országgy
pokban a fővárosba
Pisut Kálmán jog
zultalta, másnap e
párba e hó 1-én f
nyában. A felek sz
válasra verekedtek
tragikus vége nem
távolság volt megál
kultis megtette az
Az első lövésnél B
ellenfelének kalapá
váltak. Drakulits
Zoltán képviselő,
Hirsch József volt
képviseelőháza me
cseny, sarga kalaja

Elnökválas
tulajdonát képező
alakított bizottság
tagu kezelőbizottsá
időül Tittel közsé
d. e. 9 óraja tíztől
választmány közgy
Vojnits István fősz

Szabadka

A szabadkaiak esal
delmi miniszter el
28-án Vojnics főspá
a küldöttség neve
Szabadkára, mint
helyeztessék a Mag
zetősége, miután új
üzletvezetőséget a
szó s annak felség
kormány hazafias
mikor az üzletvezet
körök újra szabályo
jelentőséget nagysá
hadászati szempont
azon kéressel járt
zetőségek egyikét
Lukács miniszter k
is kap ezuttal üzlet
elégdeve amaz inté
közölközik. Szabad
tosságára, nagyobb
lesz, amely számos
szükségessé tenni
nézve körülbelül a
A küldöttség tagjai
niszter e nyilatkozat
beszélgetett a küld
viszonyáról.

Jóváhagyás
veprováci olvasó-egy
bagyta a vármegy
rétkező-bizottsági p
semmisítő határozat
szolgálati utasítás é
zatot is.

Pályázat.
következő alapítvá
Albrecht főherceg f
igényt tarthatnak s
kik segélyezésre sz
titkózetben kitűnő m
előnyben részesülnek
ségű tiszték özvegy
Agoston-féle évi 3
tarthatnak: Vagy u
apródok, kik sopro
helyezett kapitányok
voltak, 1 hely. „H
alapítványra igényt
özvegyek vagy nő
sorban a cseh királ
védtiszteltők, 1 hely
féle évi 323 ft 20
Szüksölködő árvak,
kir. hadseregben sz
és vagy megsebesít
fogatkozások köve
ellátást nem élvez
Magyarországban s
részesülnek. Hely: s
szerint. Bővebb érte
gészítő kerületi pa

Pályázat.
lyázat van hirdete
március hó 21.

Estély. A
pénteken este ism
szálló ebédlőtermé
történt elfogyasztá
4 óráig tartott. A
a következő: dr. B
Gertinger Pálné, Kar
zsv. Pál Antalné,
Mihályné, Szemző I
asszonyok; továbbá
Karácson Dóra, Lal
Micie, Szakáll Marg

Lóvasut Uj
hoz a napokban eg
közúti pálya építés
közveti s egyelő
Közzülés.
e hó 12-én rendes

Ujdonságok.

Sándor Béla főispán Topolyán. Vármegyénk főispánja tegnapielőtt Budapesten értesülvén Radimeczky öngyilkosságáról, rögtön Topolyára utazott, hogy a közgazgatási és fegyelmi tekintetben szükséges intézkedések szigorú és pontos keresztülvételét ellenőrizze.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Zittl Róbert temerini apát-plébános az újvidéki kerület jegyzői hivatalától saját kérelme folytán felmentetett. Helyette Kirschbaum Lajos titeli plébános lett kinevezve.

Drakulits Pál párbaja. Mult számunkban megemlékeztünk már arról a kínos incidensről, amely városunk országgyűlési képviselőjével esett meg a napokban a fővárosban. Az incidensnek párbaj lett a vége; Pisut Kálmán joghallgatót ugyanis, aki Drakulitsot inzultálta, másnap elküldötte képviselőkhöz segédeit. A párbaj e hó 1-én folyt le a Ferenc-József lovaskaszáryában. A felek szigorú feltételek mellett, kétszeri golyóváltásra verekedtek s csepp hiba, hogy a párbajnak tragikus vége nem lett. A feltételek szerint harminc lépés távolság volt megállapítva, öt-öt lépés advance-szal; Drakulits megtette az öt lépést, míg Pisut a helyéből löött. Az első lövésnél Pisut Kálmán golyója keresztüllötte ellenfelének kalapját. A felek ezután másodszor is golyót váltottak. Drakulits Pál segédei Ugron Zoltán és Deésy Zoltán képviselők, Pisut Kálmáné Ensel Kálmán és Hirsch József voltak. A párbaj után Drakulits Pál a képviselőházba ment s itt a képviselő keresztüllötte alacsony, sárga kalapját sokan nézték nagy érdeklődéssel.

Elnökválasztás. A csajkás járások községei tulajdonát képező rétiföldek összesített közös kezelésére alakított bizottság elnökének megbízása lejárván, a 18 tagu kezelőbizottság elnökének megválasztására határidőül Titel községben f. évi március hó 12-ik napjának d. e. 9 órája tüzetet ki. Az érdekképviselőkből álló választmány közgyűlésén az elnöki tiszt viselésével bajsa Vojnits István főszolgabíró bizatott meg.

Szabadka küldöttsége a miniszternél. A szabadkaiak csakugyan voltak Lukács Béla kereskedelmi miniszter előtt. A 120 tagu küldöttséget mult hó 28-án Vojnits főispán vezette a miniszter elé. A főispán a küldöttség nevében arra kérte a minisztert, hogy Szabadkára, mint nagyfontosságú forgalmi gócpontra, helyeztessék a Magyar Államvasutaknak egyik üzletvezetősége, miután ugyanis átfogják helyezni Budapest egyik üzletvezetőségét a vidékre. A mig Szegedről volt csak szó s annak felségelyezéséről, Szabadka látva a magyar kormány hazafias intencióját, nem szólt. De mert, a mikor az üzletvezetőségek szaporítottak s a forgalmi körök újra szabályoztatnak, Szabadka városa, amelynek jelentőségét nagysága, hazafiasága, vagyona, forgalma s hadászati szempontból is fontos fekvése annyira emeli, azon kérésrel járul a miniszter elé, hogy ezen üzletvezetőségek egyikét Szabadkára helyezni méltóztassék. Lukács miniszter kijelentette, hogy Szabadka, ha nem is kap ezuttal üzletvezetőséget, mindenesetre meglehetősen elégedve amaz intézkedésekkel, amelyeket keresztülvinni szándékozik. Szabadkának, tekintettel nagy vasuti fontosságára, nagyobb hatáskörrel ellátott külön önhivatala lesz, amely számos vasuti tisztviselő odahelyezését fogja szükségessé tenni és amely terjedelmére s kihatására nézve körülbelül meg is felel egy üzletvezetőségnél. A küldöttség tagjai zajos éljenzéssel fogadták a miniszter e nyilatkozatát. Lukács miniszter ezután sokáig beszélgetett a küldöttség egyes tagjaival Szabadka helyi viszonyairól.

Jóváhagyás. A belügyminiszter jóváhagyta a reprováci olvasó-egylet alapszabályait, ugy szintén jóváhagyta a vármegyei törvényhatósági bizottságnak a titeli rétközeli-bizottsági pénztárnok-választásra vonatkozó megemlékező határozatát, valamint a községi rendőrségi szolgálati utasítást és az öltözési s felszerelési szabályzatot is.

Pályázat. A cs. és kir. hadügyminiszterium a következő alaptványokra pályázatot hirdet: „Custozzai Albrecht“ főherceg féle évi 130 frt 20 kros alaptványra igényt tarthatnak: A szárazföldi hadsereg oly tisztjei, kik segélyezésre szorultak és az 1866. évi custozzai ütközetben kitűnő magatartással harcoltak. Megsebesültek előnyben részesülnek. Ezek hiányában fentemlített minőségű tisztok özvegyei vagy árvái, 1 hely. „Eckhardt Agoston“ féle évi 131 frt 70 kros alaptványra igényt tarthatnak: Vagyontalan cs. és kir. hadseregbeli hadapródok, kik soproni születésűek és atyjuk nyugalomban helyezett kapitányok, vagy pedig elhalálozások azok voltak, 1 hely. „Herrgell Gusztáv“ féle évi 40 frtos alaptványra igényt tarthatnak: Segítségre szorult tisztok özvegyei vagy nönembeli tisztok árvái, és pedig első sorban a cseh királyságban kiegészítendő cs. és kir. honvédtisztoktól, 1 hely. „Strassay Anna“ órnagy özvegye féle évi 323 frt 20 kros alaptványra igényt tarthatnak: Szűkölködő árvák, kiknek atyjuk mint tisztok a cs. és kir. hadseregben szolgáltak, az ellenség előtt elesetek, és vagy megsebesültek, vagy a szolgálatban kapott fegyveres sebek következtében meghaltak, — semmiféle ellátást nem élveznek és teljesen keresetképtelenek. Magyarországon születettek és tartozók előnyben részesülnek. Hely: a segítségére szorult igénytárók száma szerint. Bővebb értesítést ad a 23. gyalogezred hadkiegészítő kerületi parancsnoksága Zomborban.

Pályázat. Az újvidéki kir. törvényszéknél pályázat van hirdetve aljegyzői állásra. Pályázati határidő március hó 21.

Estély. A lawn-tennis játszó zombori társaság pénteken este ismét vacsorára gyűlt egybe az Elefánt szálló ebédlőtermében. A vacsorának vig hangulat mellett történt elfogyasztása után tánc következett, amely reggeli 4 óráig tartott. A jelenvolt hölgyek alfabetikus névsora a következő: dr. Balogh Ernőné, Dömötör Pálné, dr. Gertinger Pálné, Karácson Gyuláné, Maximovits Szilárdné, öz. Pál Antalné, Pilaszánovits Józsefné, öz. Rudis Mihályné, Szemző Istvánné és öz. Thurszky Paulin — asszonyok; továbbá: Dömötör Irén, Fernbach Zsuzsika, Karácson Dóra, Lalossevits Jélka, Pál Vilma, Schreitter Micike, Szakáll Margit — leányok.

Lóvasút Újvidéken. Újvidék város tanácsához a napokban egy konzorcium ajánlatot nyújtott be közúti pálya építésére. A pálya személy és teherátvitel közvetitene s egyelőre csak a főbb utakon létesítenék.

Közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága e hó 12-én rendes közgyűlést tart.

Ifjúsági egyesületek a vidéken. A kultuszminiszter fölhívta az összes iskolai hatóságokat, hogy alakítsanak ifjúsági egyesületeket, melyeknek az erkölcsiség, hazafiaság s a magyar nyelv ápolását és képzését tűzzék ki céljuknak. A miniszter egyben meg is ígérte, hogy az egyesületeket jó magyar olvasmányok megszerzésében támogatni fogja.

Szerencsétlenség. Kakas József szabadkai lakos vasuti munkás volt. Kinn az állomáson volt alkalmazásban s a gépek körül dolgozott. A szorgalmas munkás azonban f. hó 3-án nagyon szerencsétlenül járt. Nevezett napon ugyanis a vasuti fűtőházban egy magasan álló gépbe beakart nyulni, amint azonban felment, megcsuszott és fejfelé a kövezetre esett oly szerencsétlenül, hogy agyarázkodtatást szenvedett s most élet-halál közt kilődik.

Zeneestély. Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására adni, hogy jól szervezett zenekarommal, Kolompár Sándor vezetése alatt, minden esztőtörtökön Stebler János vendéglőjében (volt Szabadka-féle ház) zeneestélyeket rendezek, melyre a t. című zenekedvelőket meghívom. Herczenberger Sándor, zene-igazgató.

Tűzeset. Nádalyon Tatomir Gyóka ottani lakosnak háza a mult pénteken ismeretlen okból kigyulván, az épület fedelzete, az összes faanyag és 30 mm. csöves kukorica — mintegy 500 frt értékben — a tűz martalékává lett. A ház biztosítva volt.

A zombori sportegylet f. hó 3-án látogatott választmányi ülést tartott Széchenyi Tamás, az új elnök vezetésével. Megbeszéltek az egylet nagyobb mérvű fölvirágzását célzó intézkedéseket. Így egy háromtagu bizottság küldetett ki Széchenyi Tamás elnöklete alatt dr. Duchon és dr. Molnár urakból, megkeresendő a város szintügyi bizottságát, hogy engedélyezzen az egylet javára egy színelőadást. Azonkívül versenybizottság alakítottatott Széchenyi Tamás, Raisz Lajos és Bottenstein Gyula tagurakból a tavasszal rendezendő uszó- és gyalogló versenyek megbeszélése végett. Dr. Duchon, a most alakult „Kerekpár egylet“ elnöke kijelentette, hogy egylettük ugyan nem egyesülhet a „Sport-egylettel“, — mint az tervbe volt véve — de mindenen szolidaritást vállal vele, a mi általánosan tetszéssel találkozott. Ha a tervezett mozgalmak bevalának, az egylet szélesebb körben kezdhetheti tevékenységét.

Szerencsétlenség. Ismét egy szerencsétlenség, a melyet gyerek kezébe került fegyver okozott. Kátyon történt. Gyinatov gazdaember házában a 15 éves fia, Zsárkó, együtt volt a pajtásával, Kánicz Iszával. A Zsárkó gyerek leakasztotta a szegről apjának revolverét s azzal ijesztgette pajtását. Jatszás közben elsült a fegyver s Kánicz Iszát a hóna alatt találta a golyó. Életben maradásához kevés a remény.

Téglaegető körkemence Zomborban. Speiser József fia apatini cég Zomborban egy érezhető szükséglet pótló ipartelepét szándékozik létesíteni. Az apatini uton, az úgynevezett „L-ső szőlőtábla“ ban nagy téglaegető körkemencét fog fölállítani, melyre vonatkozólag a telepengedélyt már meg is nyerte s legközelebb hozzá is fognak az építkezési munkálatokhoz.

Rablóbanda Moholon. Már a minap megemlékeztünk arról, hogy Moholon az utóbbi időben egy jól szervezettnek látszó rablóbanda működik. Multikori hírtünk kiegészítéséül álljon inn it a „P. N.“ következő közleménye: „A régi betyárvilágra emlékeztető dolgok történnék most Mohol bácsmegeyi községben. Egy ritka vakmerőséggel dolgozó rablóbanda garázdálkodik a helységben anélkül, hogy a szigorú nyomozás dacára, a nyomára lehetne jutni. A jobb módú parasztagdák, mint levelezünk írja, titkos uton levelet kaptak, amelyben fölszólították őket, hogy bizonyos megjelölt helyre nagyobb összeg pénz vigyenek ki, mert ellenesetben baj éri őket. Ilyen levelet kapott Drázsits gazdag szerb paraszt is, de nem adott semmit a felhívásra. Másnap éjjel álarcos rablók támadták meg lakásán és összevissza marcangolva a gazdát, a szekrényében levő pénzt magukhoz véve távoztak, anélkül, hogy csak sejtetni is lehetne kiléttüket. Ugyanílyan levelet kapott pár nap előtt Raffai Sándor hétszáz láncoz gazda is, melyben arra szólították fel, hogy háromez forintot tegyen le a Kálvária megjelölt helyén és ha ezt nem tenné, ugy fog járni, mint a szerb gazda. Raffaira ez a levél oly nagy hatással volt, hogy azonnal rosszul lett az öreg, szélhűdés érte, meghalt s e napokban el is temették. Eredetien felelt egy ily fenyegető levélre valami Nagy nevű fiatal gazda. A kijelölt helyre pénz helyett egy levelet tett, amelyben azt írta, hogy a pénze, ötvenezer forint, ott van az adai takarékpénztárban, vigyék el onnan; az életét pedig, ha el is veszik, nem sokat nyerne vele. Ilyen dolgok történnék az egész Mohol község rettegésben van és az eljárásság csendőrséget kért. A környékről összpontosították a csendőrséget, mely nagyban nyomozza a bandát. Huszonkét csendőr van most Moholon és határában. Több elfogatás is történt, de még igazi nyomra nem találtak.“

Telefon-hálózat Arad megyében. A miről mi annak idején hosszú vezércikkben értekezettünk, amit most is megyénk érdekében kulturális szempontból elodázhatlannul szükségesnek tartunk, — a megyei telefon hálózatot Arad vármegye határozatilag már megvalósította. Szatmáry alispán dolgozott ki egy javaslatot a telefon-hálózatra nézve. Ezen javaslat értelmében a vármegye csak 33.800 frttal járul a költségekhez, a többi költséget az állam viseli. A hálózatra nézve azt a beosztást akarják létesíteni, a melyet mi annak idején hangoztatunk. A megye székhelye, Arad, össze lenne kötve az összes főbírói székhelyekkel külön külön; így tehát hét fővonal ágaznék szét a központból. A főbírói székhelyekről indulnának ki aztán a mellékvonalak. Ezen mellékvonalak minden járási székhelyt összekapcsolnának az illető járás minden jegyzőjével vagy postaállomással bíró községével. A nem régen tartott vármegyei közgyűlés az alispán ezen javaslatát nagy lelkesedéssel, egyhangulag elfogadta. Tekintve már most mindazon megbecsülhetetlen előnyöket, a melyeket egy ily hálózat egy megyére nézve biztosít, a magunk részéről újlag is hangsúlyozni kívánjuk, hogy nekünk, Bács megyének is törekednünk kell a megyei telefon-hálózat létesítésére. Igaz, hogy vármegyénk nagy területénél fogva megyénknek sokkal nagyobb áldozatot is kellene hoznia, mint pl. Arad vármegyének, de hát sajnálnunk semmi áldozatot sem szabad.

Sikkasztás. Egy fővárosi lapban olvassuk, hogy a béreghi községi pénztáros a védőtítés alapból 500

frtot elsikkasztott. A jegyző észrevehette a dolgot a főszolgabíró értesítette a dologról aki a helyszínen megtartotta a vizsgálatot, a bűnös pénztáros letartóztatva s az illetékes bírósághoz kísértette.

Sorozás. Újvidéken a katonai sorozás mult héten folyt le. Az eredmény igen szép, mert az előállítottak 75%-a vált be.

A doroszlói gyilkosság. Szombaton kezdtek meg ebben a szenzációs ügyben a végtárgyalást s még ma is folytatják. A bizonyító eljárás be van fejezve, ugy, hogy ma a vád- és védbeszédre került a sor. Az ítéletet is meghozzák minden valószínűség szerint a mai nap folyamán. Térésükre miatt csak a jövő számunkban emlékeztünk majd meg részletesen a tárgyalásról.

NYILTTÉR.)

Köszönetnyilvánítás.

Üzletem Hódságra áthelyezése alkalmából nem mulasztatom el igen tisztelt vevőim és ismerőseimnek őszinte hálámat azon buzgó bizalom és támogatásukért kifejezni, amiben öt év alatt szívesek voltak részesíteni, ajánlom magamat ezután is becses emlékeztükbe.

Kiváló tisztelettel

Butter-Walter Antal.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
6 Kedd	Frigyes	Fridolin	22 Jenő vért.
7 Szer.	Aqu. Tamás	Felicitas	23 Polykarp
8 Csüt.	Istenes János	Philemon	24 János fej.
9 Pént.	Franciska	Cyr. Meth.	25 Taráz

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Szabadkezi rajzból és festésből

órákat ad

Juhász Árpád,

okleveles rajztanár.

(Lakik: Bánát, 153.)

Pályázat.

A zombori első önkormányzatú szövetkezettel felkötésűen folytatott a pénztárnoki állás megüritülven, f. évi március hó 21-ig 500 frt évi fizetéssel pályázat nyitattik. Óvadék fejében a fizetés kétszerese számíttatik.

Egyéb hivatalos teendőknél bővebb felvilágosítást Tárczay Mór szövtk. igazgató ur nyujt, kihez a pályázati kérvények is kellő okmányokkal felszerelve, a fenti határnapi nyujtandók be.

Sertéshizlalásra

szóló hatósági telepengedélylyel el látott, a Kandler-féle sertéshizlaló-dának tőzsomszédságában levő s a vasúthoz alig 400 méter távolságra fekvő 2 és fél kat. holdnyi kvadrát alakú föld eladó. — Bővebbet a kiadóhivatal.

169. szám.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében enzenel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 1894. évi 1169—70—71. számú végzése következtében dr. Goldstein Ignác ügyvéd által képviselt Konyovits Katica s társai, ugy felülfoglaltatott javára Popovits Emilia ellen 1634 frt 64 kr s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utjára lefoglalt és 3206 frt 50 kr-ra becsült teljes fűszerüzleti árúk és butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróóság 2547/1894 számú végzése folytán 1634 frt 64 kr tőkekövetelés, ennek 1893-ik évi november hó 15-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 82 frt 45 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban végrehajtást szenvedett üzlethelyiségében leendő eszközzésére 1894. évi március hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárul alul is el fognak adatni. Kelt Zomborban, 1894. évi február hó 23-án.

Styrum Mór,

kir. bír. végrehajtó.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírt m. kir. államjósággazgatóság részéről köz-
birre tétetik, hogy az alább egyenként megnevezett
bértárgyak további bérbeadása végett az alább kitűzött
helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával
egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. Banaupénztől
10 százalék teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánla-
toknál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros
bélyeggel ellátva, az árverés megkezdéséig az árverező
bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő, hogy versenyző
a bérbeadási árverési általános s részletes feltételeket,
— melyeket is különben aláírni köteles — ismeri és
azoknak magát feltétlenül aláveti. — Az árverési fel-
tételék a m. kir. államjósággazgatóságnál és a kerületi
ispánságoknál megtekinthetők. — Utóajánlatok nem fo-
gadhatnak el, még az esetben sem, ha azok egy újabb
árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is. — A bérbe-
adási árverések a következő helyeken és időben fognak
megtartatni: **I. Lippán a m. kir. kincst. ispán-
ság hiv. helyiségében 1894. évi március hó
19-én d. e. 8 órakor:** A kovaszinei-uj-panáti csárdai
koresmaföld 3 h. 1065 □ 61 év és holdanként 24 frt
54 kr, Kovaszinei legelőföld 127 h. 496 □ 61 év és
holdanként 18 frt 85 kr, Paulisi a vasutól elválasztott
terület 400 □ 61 évenként 4 frt, Berzovai liváda Dom-
nyáska nevű föld 5 h. 800 □ 61 év és holdanként 10
frt, Lalasinci hada villait nevű föld 1320 □ 61 évenként
2 frt 2 kr, Lalasinci hada stói nevű uszadékföld 8 h.
250 □ 61 év és holdanként 7 frt 10 kr, Lalasinci Hada
villatur nevű föld 33 h. 274 □ 61 év és holdanként 13
frt 26 kr, Lalasinci Hada stói nevű föld 10 h. év és
holdanként 6 frt 60¹/₂ kr, Lippai Hada lui Gyorgye
Szirbu nevű föld 1 h. 150 □ 61 év és holdanként 9
frt, Lippai volt terményföld 2 h. 670 □ 61 év és hold-
danként 1 frt 86 kr, Lippai koasza poganica 3 h. 1234
□ 61 év és holdanként 5 frt 05 kr, Lippai eserjés
majorföld 4 h. 1370 □ 61 év és holdanként 4 frt 30 kr,
Lippai sásárok nevű föld 5 h. 200 □ 61 év és holdanként
1 frt 25 kr, Berzovai, monorostyiai, kaprucai halászlati
jog évenként 8 frt, Hidegkuti halászlati jog évenként 93
frt, Lippa-radna-solymosi halászlati jog évenként 56 frt,
Radna-lippai nagybúd vámszedési jog évenként 8000 frt
kikiáltási árral. — **II. Aradon a m. kir. állam-
jósággazgatóságnál 1894. évi március hó
20-án d. e. 9 órakor:** A fakerti Messinger István-
féle 75. sz. visszavett telep 12 h. 800 □ 61 év és hold-
danként 16 frt, Aradi nagymaros hid vámszedési jog
évenként 13,435 frt, M. pécskai tisztii földből fenmaradt
3 h. év és holdanként 22 frt 21 kr, M. pécskai nagy
magtárépület évenként 545 frt, m. pécskai révvámszedési
jog évenként 1210 frt kikiáltási árral. — **III. Kulán
a m. kir. kincstári ispánság hiv. helyisé-
gében 1894. évi március hó 30-án d. e. 8
órákor:** Bogojeva-gombos-erdői Dunarévjog éven-
ként 1403 frt, Gyulafalvi telep közötti földterület 2 h.
1257 □ 61 év és holdanként 22 frt 31¹/₂ kr, Gyulafalvi
Báranyjárás II-ik dűlő 26 h. 135 □ 61 év és holdanként
30 frt 67 kr, Gyulafalvi Báranyjárás I-ső dűlő 43 h.
1393 □ 61 évenként 301 frt, O Szivac kis-sztapári volt
Schumacher-féle föld 321 h. 416 □ 61 év és holdanként
17 frt 55¹/₂ kr, O Szivac kis-sztapári volt mérnöki lak
évenként 150 frt, O Szivac kis-sztapári volt molnárak
évenként 86 frt, O Szivac kis-sztapári volt birkamesteri
lak évenként 35 frt, O Szivac kis-sztapári volt kettős
pénztárori lak évenként 34 frt, Moholi legelőjuttalékföld
116 h. 1500 □ 61 év és holdanként 16 frt 44¹/₂ kr,
Torzsa pettau-pusztai III. bérlet 225 h. év és holdanként
15 frt 75¹/₂ kr, Torzsa pettau-pusztai VIII. bérlet 355
h. 460 □ 61 év és holdanként 12 frt 20 kr, Uj-palánkai
volt ispánsági lovaslegényi lak évenként 50 frt kikiáltási
árral. — Aradon, 1894. évi február hó 20-án. **M. kir.
államjósággazgatóság.** (Utánnomat nem di-
jaztatik) 2-1

1361. szám.
kig. 1894.

Pályázat.

Az apatini járás főszolgabírája részéről az e tekintetben 9837/1893. és 457/1894. számok alatt kiadott hirdetményekre való utalással Bogojeva, Prigl-szt-Iván és Szónta községekbel, székhelyül Szóntán, megalakított VI. körállatorvosi körben betöltendő községi körállatorvosi állásra ezennel pályázat hirdettetik s a pályázni kívánók felhívattak: hogy magyar állam polgárságukat, nyelvismeretüket és életkorukat, valamint az idézett t. c. 117. és 118. §-ai szerinti képességeiket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. évi március hó 20-ig** bezárólag nyújtsák be.

A betöltendő állással az idézett t. c. 130. §. a) pontja szerint egyezségileg vagy szerződésileg megállapítandó kezelési díjon, valamint a körbe tartozó községek által kiállítandó ingyen fuvaron, illetve megtérítendő vasuti viteldíjon kívül évi 600 forintban megállapított készpénzfizetés van összekötve.

A megválasztandó a vágóbiztosi teendőket székhelyen végezni köteles.

Megjegyeztetik még, hogy Gombos-Bogojeván és Szóntán engedélyezett marbarakodó állomások vannak.

Apatin, 1894. évi február hó 27-én.

HAUKE INRE,
főszolgabíró.

2-1

Szabadka melletti almási uradalomban 10 ezer darab birka és 300 darab szarvasmarha évi legeltetésre elvállaltatik. Ugyanott egy 500 és egy 130 láncos legelő rész külön is bérbe adatik.

Bővebb értesítést ad

Magyar,

urad. intéző Bács-Almásan.

2-2

Pályázat.

Pivnicán a községi rendőrzetű helyettesi állás (gyalogos) üresedésbe jött.

Akik ezen állást elnyerni óhajtnak, kérvényüket az eljárásságnál 1894. évi március hó 10-ig nyújtsák be.

Évi fizetés 360 frt, havi előleges részletekben. Pivnicán, 1894. évi február hó 26-án.

Lovassy Ödön, **Zir Pista,**
jegyző. 2-2 bíró.

449. sz.
kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

A 2/1891. sz. községi szabályrendelettel a törvényhozás illetve törvényhatóság intézkedéseig szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett rendőri állásra, melyre évi 200 frt készpénzfizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázó által igazolandó, hogy: a) magyar honpolgár; b) védkötelezettségének megfelelt, 24 ik életét betöltötte, az 50 iket pedig el nem érte; c) fedhetetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű; d) teljesen egészséges; e) írni, olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja; f) az örvetési állásra ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előírt írásbeli teendőket biztosan végezhessen.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.
2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.
3. Kifüggenkénti rendőrségi szolgálatban (nem felőlős őri minőségben) alkalmazásban álló egyéneknek.
4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Fenti előnyök és körülmények közzikarokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és phisikai állapot és a főbb érzékeknek, hallás és látás bírása teljesen kitűnjék.

Pályázati kérvények a fentiek szerint okmányolva alulírt előjárásához **1894. évi március hó 6-ik napjáig** bezárólag benyújtandók.

A ruházatot a rendőr sajátjából tartozik fedezni, a felszerelést a község adja.

Kelt Kupuszinán, 1894. évi február hó 20-án.

Török Endre, **Balogh József,**
jegyző. bíró.

14221. sz.
polg. 1893.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Alföldy Gedeon Hódáságra áthelyezett volt zombori kir. közjegyző állásáról lemondván és lemondása elfogadattván, az általa biztosítékul letett s a zombori kir. adóhivatal által 1880. évi szeptember 28-án a közjegyzői biztosítéki leteti napló 2. tétele alatt bevételezett 4000 frtről szóló biztosítéki okmányának kiadása, illetve ezen biztosítéki okmány alapján a zombori 1639. sztykvből felvett ingatlanra C. 6. alatt 4000 frt biztosítéki tőke s járuléki erejéig az 1874. évi XXXV. t. c. 170. §-ában és az 1886. évi VII. t. c. 40. §-ban meghatározott célból az államkincstár javára bekebelezett zálogjognak törlése iránt intézkedés tétetni.

Mielőtt ezen biztosítéki okirat kiadása, illetve a zálogjog törlése iránt intézkedés tétetnék, az 1874. évi XXXV. t. c. 44. §. értelmében felhívattak mindazok, a kik a fent kitűzött közjegyzői biztosítékra az 1874. évi XXXV. t. c. 173. §-ánál és az 1886. évi VII. t. c. 40. §-nál fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentsék be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tétetni.

Kelt Zomborban, a kir. törvényszék polgári osztályának, 1894. évi február hó 22-ik napján tartott üléséből.

Peresényi, **Szekényi József,**
jegyző. 3-1 kir. trvszéki elnök.

1218, 1894.

HIRDETMEY.

Pacsér községben lemondás folytán üresedésbe jött községi írni állásra pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt, a községi pénztárból előleges havi részletekben.

Felhívattak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt pályázati kérvényüket Bács-Bodrogh vármegye 6/87. számú szabályrendelet 9. §-ának megfelelőleg felszerelve, hozzám **f. évi március 20-ig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási hatánap utólag fog kitűzteni. Topolyán, 1894. évi február hó 24-én.

F. h. t.

Tukats Fábán,
szolgabíró.

3-2

Kiadó lakás.

A Csendes-utcában egy 5 szoba, konyha, felszer és istállóból álló lakház **f. évi május hó 1-től** egy vagy több évre **haszonbérbe kiadó.**

Zomber, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájól

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a vármegye területén levő törvényhatósági közutaknak további fentartása céljából az 1894. évre szükséges zuzott kavicsnak előállítására illetve az utzakaszok mentén 2-2 köbméteres hasábköbe összerakottan való kiszállításának biztosítása céljából **foló évi ápril hó 3-ik napjának (kedden) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, — a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

A biztosítandó kavics szükséglet utzakaszonként és pedig:

a zombor-bezdáni műton	312 köbméter,
a zombor-apatini műton	1200 "
a gombos-hódásági műton	1218 "
Szóntától a vasutig	170 "
a zombor-szenttamási műton	3266 "
a palánka-ujvidéki műton	2522 "
az újvidék-temerini műton	348 "
a bácsföldvár-csonthalmi műton	250 "
az apatin-prigl. szentiváni műton	490 "
Topolyától a vasutig	180 "
Almás és bikityi műton	66 "
Óbecsétől a vasutig	40 "
Óbecsétől a gózbajó állomásig	36 "
Adától a vasutig	32 "
Moholtól a vasutig	40 "
Ókértől a vasutig	60 "
Összesen	10030 köbméter

zuzott kavics.

Ezen kavics szükséglet beszerzése esetleg nemcsak az 1894. évi, hanem a kir. építészeti hivatal által évenként szolgáltatandó szükségleti kimutatásokban meghatározandó mennyiségben 1895., 1896., 1897., 1898. és 1899. évekbe is fog eszközöltetni, — miért is ajánlatok nemcsak egy évre, hanem három és hat évi időtartamra adhatók be, — megjegyeztetvén, hogy az egy éves ajánlatoknál utzakaszonként külön-külön részleges, míg a három és hat éves ajánlatoknál pedig az összes szükségletekre köbméterenként egy egységes ár mellett lehet ajánlatot tenni és hogy a szerződés tartama alatt kiépítendő utaknál az évenként szükséges zuzott kavicsot mint fentartási anyagot a vállalkozó ugyancsak az elfogadott ajánlati ár mellett köteles szállítani.

A kérdéses 10030 köbméternyi fedanyag előíránzatai összege 69.808 frt 80 kr, az ezen összeg után leteendő biztosíték az egy éves szállításhoz 5%, — míg a három illetve hat éves szállításhoz 10%-ban állapítatik meg, mely készpénzben vagy elfogadható értékpapírban teendő le.

Ezen felsorolt kavics szállításra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árai s pedig ez utóbbiak, — egy számmal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosított készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és nértékű terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapírokban okvetlenül csatolandó és **foló évi ápril hó 2-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjánál nyújtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a köfajból megfelelő és pecséttel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és a mennyiben ezt elmulasztják, — úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, s megjegyeztetvén, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előírt kellékeket bármi tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás után kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, és a felajánlandó minta köveket letenni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban részt venni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előírányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok Mikosevics Kanut aljegyző ur hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1894. évi március hó 1-én.

Schmausz Endre,
alispán.

2-1

SZÖLŐVESSZŐ ELADÁS.

Zombor sz. kir. város szőlőszeti iskolájában tiszta amerikai fajvesszők és Gleditsiák eladók

RIPARIA:

2 éves, gyökeres, 30,000 db, 1000 db	25 frt.
1 éves, gyökeres, 200,000 db, 1000 db	15 frt.
Sima 300,000 db, 1000 db	5 frt.

GLEDITSIAK:

Kerti-kerítésre alkalmas, 510,000 db, 1000 db 5-6 frt.

A KERTÉSZETI BIZOTTSÁG.

A városi kertésznél, Goeser Vituzsnál 3 méter-
3-1 mázsza Gleditsia-mag eladó.

1 kiló ára 25 kr o. é.

ELŐFIZETÉS
Egész évre
Fél évre
Negyed évre
A lap szerkesztésére küldött anyagok szerkesztőnek a lap tulajdonosának nem felelősek.

Egyes szám ára

A Radimecz kebb megbeszélés Ösztintén sa mes jegyzői kar büns viselkedés reájuk is. Nem hogy a bácska egy-egy ostroca nyelmen itélkez hogy a most szóba került érte

Az első kö kül nyilatkozat mény nevében gódik bárhol és ideje korán kiirt. A megyei jeg az őt ez alkalom után, kettőzött sz kodjék kiköszört jegyzői karon a lációja hagyott, is oda hatni, hog elem, annak elt eréllyel közremül. A bácsme gy veteli ezt.

Megnyugvás kulai sikasztási lyel folyik s hog meg nem történt bár kicsodák s b méltó büntetésük.

Azok az adó vagy gondatlansá tették le pénzüke kénytelenek sajú mélhető azonban fizetés tekintetbe téseket fog tenni.

Megjegyeztet lyai jegyzői hiva cíoiban eddig szá Azon handa a „Z. és V.” a l lag jónak lát a v

A „BA

Szép a babér,
Szép hogyha
Mindig szép a
Ez egy levél

Érette hajlana
Érette állanok
Eltő avagy he
Babér erőt

Ezért éjt gyón
Ezért küzd b
Minek csak sz
Borostyán lon

A halvány mé
Nyitott örvény
Érette hull a
Higyték el

S mi szép bal
Nem zódel ez
Mi engem ill
Nem azt, nem